

Полтавський державний педагогічний університет
імені В.Г.Короленка

Таран Зінаїда Михайлівна
старший викладач кафедри романо-германської філології

Новітні технології при переході до кредитно-модульної системи і мораль

Входження України до Болонського процесу вимагає нової якості освіти. Адже “Добробут нації і обороноздатність країни визначається зовсім не сировиною, не мінеральними та іншими природними ресурсами, і навіть не капіталом. Вирішальним джерелом економічного росту все більше стають знання, а також індивідуальна та суспільна здатність їх використання - носії і генератори нових знань – вчені, конструктори, інженери, лікарі та інші спеціалісти. Країна, яка не має системи освіти, здатної підготувати кадри вищої кваліфікації, неминуче відстане в техніці та технологіях. В політичному суперництві вона також не має шансів на успіх. “

Основною сутністю Болонського процесу є створення до 2010 року єдиного європейського наукового і освітнього простору, який містить процеси структурного реформування національних систем вищої освіти країн Європи та змін освітніх програм у вищих навчальних закладах Європи. Прогнозується, що заплановані заходи сприятимуть працевлаштуванню випускників вищих навчальних закладів, підвищать мобільність громадян у Європейському ринку праці і конкурентно спроможність європейської вищої школи.

З введенням модульно-рейтингової системи першими кроками в США були:

1. Збільшення асигнування на науку в університетах;
2. Зміна ідеології освіти, оскільки система від “учителя до учня” зруйнувалася;
3. Ввели модульно-рейтингову систему навчання і контролю;
4. Різко скоротили робочий тиждень до 24-28 год;
5. Ввели поняття про рівень знань.

Але сучасні західноєвропейські педагогічні напрoвленнн себе не оправдовують. Так державна освіта в США настільки слаба, що 80-90 % випускників державних коледжів не в змозі переказати і 10 речень прочитаного тексту, а тим пeче написати його під диктовку без грубих помилок. Ті педагогічні методики, які постійно рекомендуються нашим викладачам та вчителям із Заходу, мають не лише антинауковий, але прямо окультний характер. Наприклад Вальдорська педагогіка та підручник з етики “Мій світ і я” розроблені послідовниками церкви мунитів і носять окультний характер. Виховання по їх системі – це висиджування і повертання астрального. Ментального та інших “невидимих тіл” дитини, душа якої, може бути мудрішою учителя, так як пройшла до цього багато “реінкарнацій” і “кармічно” буває вище педагога. Підручник пропонує різноманітні медитації та роботу з уявою та інші окультні методи психотехніки.

Розглядаючи «Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання» та інші документи які стосуються впровадження модульно-рейтингової системи, нажаль, нічого не знаходимо з найголовнішого розділу педагогіки – виховння особистості. З давніх часів виховання було невід’ємною частиною життя кожної спільноти. В самому слові «виховання» закладений глибокий зміст: знаходити «сховані» природні здібності людини, спонукати до розкриття найцінніших якостей людської душі. Основне завдання кожного викладача – навчаючи, виховувати майбутніх педагогів, адже саме від них залежатиме добробут нашої країни. Хочеться пригадати слова великого педагога В.О. Сухомлинського: «Жити – означає бути патріотом своєї Вітчизни, будувати і зміцнювати наше суспільство, створювати і примножувати його матеріальні і духовні цінності, захищати його, бути готовим віддати своє життя за його могутність, честь, гідність» [2, с.22]. В сучасному житті ці слова уже давно

застаріли. Негативний вплив телебачення, вульгарні реклами, бульварна преса насаджують хибні культурні та духовні цінності і здається більшість молодих людей погодилася з тим, що єдина мета нашого буття – це тілесне задоволення людських потреб.

Спостерігаючи за життям молоді, можна «сформувати нову течію, нову естетичну категорію, новий стиль (поряд з модернізмом, готикою, ренесансом, реалізмом) – Хамізм. І він, особливо в останній час претендує на те, щоб стати культурним ідеалом сучасності... і в його основі лежить прагнення поглузувати над власним батьком і Батьківщиною, над всім суцим» [3, с.12]. Зважаючи на все це, потрібно, щоб кожен педагог зміг віднайти час і спосіб для виховного процесу, аби зупинити моральну деградацію нашої молоді. Навчання і виховання повинні бути єдиним безперервним процесом на всіх етапах вузівської освіти, для цього потрібно «створити програми духовно-морального спрямування» [1, с.2].

Іноземні мови вважаються одними з найважливіших загальноосвітніх гуманітарних дисциплін. Їх вивчення відкриває багато нових можливостей для виховного процесу:

- а) обговорення проглянутих іноземною мовою фільмів, прочитаних книг, які б пропагували здоровий спосіб життя ;
- б) дискусія з прослуханих радіопередач;
- в) вечір «Музика в нашому житті»;
- г) домашнє читання «Повчальні пригоди» та ін.

Велике виховне значення відіграє також правильно підібрана тематика усного мовлення. Студенти залюбки розповідають про свої захоплення і смаки, сім'ю, Батьківщину, рідне місто. Важливе значення в педагогічній діяльності університету займає проведення студентської наукової конференції. Щорічно на різних секціях молоді науковці доповідають про свої здобутки з педагогіки, методики, лінгвістики, зарубіжної літератури, що сприяє підвищенню їх професійного рівня.

Латинська мова вважається базою для виникнення не лише іноземних мов, але і всієї європейської цивілізації. Незважаючи на часову віддаленість античної епохи, її література та мистецтво не втратили протягом віків свого загальнолюдського

значення та художньої цінності. Драми Есхіла, Софокла, Еврипіда, творчість римських поетів Лукреція, Катулла, Вергілія, Горація, Овідія й досі вважаються світовими мовними та ораторськими взірцями. Латина покликана розширювати загальноосвітні та загальнолінгвістичні знання студентів, сприяти усвідомленому розумінню слів рідної та іноземної мов. Співставляючи латинські терміни з українськими еквівалентами та з їх відповідниками в інших мовах, студенти переконуються, що значна кількість запозичень з латинської мови використовується у науковій, технічній та соціально-економічній термінології : *mater, matris f* мати, *mère f, maternité f* материнство (франц.), *maternity* (англ.), *Matrikel f* (нім.); *muto, āre* змінювати, *mutation f* зміна (франц.), *mutate, mutation* (англ.), *mutieren* (нім.). Сьогодні не можна уявити мову інтелігентної людини без таких слів, як: ефект (*effectus*), дефект (*defectus*), норма (*norma*), результат (*resultatum*), плюс (*plus*), мінус (*minus*), семестр (*semestrum*), студент (*studens*), екзамен (*examen*), а саме слово „інтелігент” (*intellegens*) перекладається з латини “той, хто розуміє”.

Аналіз впливу античності на культурну спадщину України, та її мову є дуже важливими у виховній роботі. Щорічно практикується підготовка студентами рефератів з античних мотивів творчості І.П. Котляревського, Лесі Українки, М.М.Коцюбинського. Багато латинських крилатих висловів і узагальнених античних образів містить у собі сучасна українська поезія: М. Рильського, П.Тичини, Л.Первомайського, А. Малишка, М. Бажана, С.Крижанівського, Б.Олійника, І.Кочерги, О.Коломійця, О. Гончаря, М. Стельмаха, П. Загребельного. Працюючи над античними висловами студенти краще вивчають і вітчизняну літературу. Дехто по новому відкриває для себе творчість Григорія Сковороди, який добре володів класичними мовами. Вислови в текстах його філософських діалогів, листів, пісень, епіграм буквально рясніють античними прислів'ями, приказками, сентенціями. В творах Т. Шевченка, досить часто зустрічаються образи античної міфології та імена історичних осіб, які він вживає в метафоричному значенні. І. Франко і Леся Українка використовують латинські крилаті вислови і в листах, і в публіцистиці, і в літературознавчих працях, і в поезії; дають латинські назви

окремим віршам і збіркам: «*Semper tiro*», «*Vivere memento*» (І.Франко), «*Contra spem spero*», «*Fiat nox*», «*Ave regina*» та ін. (Леся Українка).

Латинські крилаті вислови, починаючи з першої збірки афоризмів Аппія Клавдія Сліпого – джерело багатовікового людського досвіду. Використання в навчальному процесі латинських прислів'їв, приказок, сентенцій, афоризмів відіграє важливу роль у художньо-естетичному вихованні студентів, прищеплює їм навички мовної культури, вчить стисло, чітко, яскраво й дохідливо висловлювати свої думки: *Qui querit, reperit*. Хто шукає, той знаходить. *Cibi, potus, somnus, venus - omnia moderāta sint (Hippocrātes)*. Їжа, питво сон, кохання – нехай усе буде помірним. *Fortes fortuna adiuvat*. Сміливим допомагає доля. *Ebrietas est voluntaria insania*. П'янство – це добровільне безумство. *Ne discere cessa*. Не припиняй навчатися. *Usus magister optimus est*. Досвід – найкращий учитель. Ця антична скарбниця названа міжнародною, так як перекладена на всі європейські мови і слугує багатим матеріалом для поглибленого вивчення іноземних мов та проведення наукових досліджень з порівняльної типології, синтаксису, граматики, стилістики. Така робота сприяє підвищенню загальноосвітнього і культурного рівня майбутніх педагогів.

Латинська мова – також невичерпне джерело античної мудрості. Латинські прислів'я та афоризми перекладені майже всіма мовами світу. Нові посібники з латинської мови «Біблейна мудрість у латинських афоризмах українською та англійською мовами» Ю. Цимбалюка, Й. Кобіва, Л. Смурової, Л. Латун та «Народна мудрість – мудрість міжнародна» А. Жовківського, Г. Жовківської – допомагають студентам в роботі над порівняльним аналізом лексики, граматики і синтаксису різних мов. Такий аспект вивчення латинської мови дуже важливий для тих, хто опановує на філологічному факультеті кілька іноземних мов. Порівнюючи прислів'я, студенти не лише легко запам'ятовують їх, але і задумуються над істинним сенсом античної мудрості.

Лат. *Dives est, qui sapiens est* (Багатий той, хто мудрий); **фр.** *C'est une tête*; **англ.** *Wisdom is like a blessing*; **нім.** *Verstand ist das beste Kapital*.

Лат. *Non scholae, sed vitae discimus* (Не для школи, а для життя вчимося); **фр.** *On n'étudie pas pour l'école mais pour la vie*; **англ.** *We learn for life not for school*; **нім.** *Nicht für die Schule, sondern für das Leben lernen wir* [2; 130].

Запропонована модульно-рейтенгова технологія навчання визнана найзмістовнішою серед новітніх технологічних структур у сфері освіти. Вважають, що вона сприяє поліпшенню якості знань, що не доведено, але в ній зовсім не враховується уже набутий досвіт в галузі вітчизняної педагогіки, який вносить в справу виховання молоді багато корисного.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Резолюція другого з'їзду всеукраїнського православного педагогічного товариства. /Від примусового атеїзму до розумної світськості/. – Відомості Полтавської єпархії, № 5 (53), травень, 2006. – 20 с.
2. Сухомлинський В.О. Батьківська педагогіка. – Київ «Радянська школа», 1978. – 262 с.
3. Хамство как стиль жизни. Еженедельник Спасского храма г. Полтавы «Преображение», № 23, 2006. – 16 с.